

## Post-corona wereld wordt niet radicaal anders maar Aziatisering zet rap door



Door [Adjiedj Bakas](#) - 6 maart 2021  
Geplaatst in [Coronavirus](#)

Tijdens iedere crisis staan mensen op die roepen dat de crisis louterend werkt en dat erna een totaal andere wereld zal komen. We hoorden dat na 9/11 en na de bankencrisis van 2008. In de praktijk veranderde er echter niet zo gek veel. De post-corona wereld wordt echt geen duurzaam paradijs, met louter keuterboertjes, windmolens en zonnepanelen, vrij van vliegtuigen, schepen en auto's. Sorry Greta Thunberg en je fans: *there will be no brave new world!* De wereldorde van het pre-coronatijdperk blijft in stand, met slechts enkele accentverschillen.

### Big Tech grote winnaar

De digitale transformatie die al voor corona was ingezet wordt nu versneld: artificiële intelligentie en *facial recognition* worden nu aangevuld met corona-apps. In China en Israël heb je die al. Deze apps verdelen de mensheid in *groene mensen* (= niet in aanraking geweest met het coronavirus en/of een besmette persoon) en *rode mensen* (hebben corona of zijn in contact geweest met iemand die het heeft). Big Tech is de grote winnaar van de corona pandemie. En vergeet niet dat China nu een tech-supermacht is geworden.

## Post-corona wereld wordt niet radicaal anders maar Aziatisering zet rap door

### Overheid machtiger dan ooit

De overheid wordt groter en machtiger dan ooit, en krijgt met corona-apps de mogelijkheid om burgers 24/7 te volgen, naar Chinees model. Ik denk niet dat de overheid dit nieuwe overwicht op burgers ooit nog zal opgeven.

Tot kort voor de coronacrisis waren we 24/7 bezig met het disfunctionerende overheidsapparaat. Hoofdredacteur Paul Jansen van *De Telegraaf* schrijft: 'Voordat de coronacrisis alles tot bijzaak maakte, struikelde dit kabinet van affaire naar affaire. Nederland was door Haagse inschattingsfouten in de ban van de stikstofcrisis, er ontstond een onnodig PFAS-probleem, er was chaos bij de belastingdienst en bij de asielketen. Ook bleek een gebrek aan visie en regie bij het bevolkingsgroevraagstuk en het pensioendossier. Zou die rode draad bij de coronacrisis plots doorbroken zijn? Dat valt te bezien.'

Ook het slecht functionerende CBR, het kostbare gasverbod en de nutteloze windmolens en zonneweides en milieuvervuilende biomassacentrales hebben we te danken aan Den Haag. En de islamisten hebben veel gif kunnen zaaien dankzij een weggijkende overheid.

### Overheid moet slimmer en efficiënter gaan werken

Het is van groot belang dat de kwaliteit van het overheidsapparaat rap verbetert. Futuroloog Wim de Ridder berekende al dat Google en Amazon al het overheidswerk 50% goedkoper kunnen doen. Dat betekent dat de overheid knowhow in huis moet halen om net zo goed te gaan werken als deze tech-giganten. De denker en vroegere McKinsey-topman Mickey Huibregtsen beschrijft in zijn boek *Management Made Simple* hoe de overheid slimmer kan gaan werken. Tegelijkertijd is de overheid de meest vergrijsde branche van het land. Tijd dus voor verandermanagers, *change agents*, IT-ers en anderen die de overheidsorganisatie gaan verbeteren.

### Staatskapitalisme wordt het nieuwe normaal

De machtige overheid stut bedrijven en branches, maar moet ondernemerschap en innovatiekracht niet doodknuffelen. Kijk naar landen als Israël, Singapore, Japan, Zuid-Korea en China waar staatskapitalisme de norm is. De overheid regisseert en wisselt kennis en menskracht uit met het bedrijfsleven.

Staatskapitalisme is daarmee een economisch stelsel waarin de staatsbureaucratie de heersende kapitaalhouder is. Het verschilt met het vrijemarktkapitalisme (waar het kapitaal in handen is van de particuliere ondernemers) en van het communisme zoals Karl Marx dat schetste (waarin alle arbeiders gezamenlijk over het kapitaal heersten).

We gaan in Nederland nu eveneens over op staatskapitalisme. Dat betekent onder meer dat bedrijven genationaliseerd kunnen worden. De overheid moet nu snel uit binnen- en buitenland knowhow in huis

## Post-corona wereld wordt niet radicaal anders maar Aziatisering zet rap door

halen om volgens het model van staatskapitalisme te gaan werken.

### De Vooruitgangsmix versus De Grote Verarming

De afgelopen tijd was de machtige Klimaatkerk *agendasetting*. Nu horen we weinig meer over het duizend miljard verslindende Green Deal-plan van de EU. Al het geld wordt opgeslokt door het coronagat. En je kunt een euro maar een keer uitgeven. Klimaatheksje Greta Thunberg en haar medegelovigen hebben nu een koekje van eigen deeg gekregen. Met een krimpende wereldeconomie, fabrieken op nulstand en minder verkeer over weg, zee en door de lucht hebben ze van het virus gekregen wat ze wilden, maar dat stopt klimaatverandering en klimaatadaptatie niet.

De lagere CO2-uitstoot gaat samen met 'De Grote Verarming' van de wereld. Vergeet niet: in de afgelopen 25 jaar konden wereldwijd 1 miljard mensen de armoede achter zich laten dankzij de 'Vooruitgangsmix' van kapitalisme + globalisering + digitalisering + fossiele brandstoffen. Nog eens 5 miljard mensen willen in de Derde Wereld vooruitkomen. Dat zal alleen kunnen met dezelfde Vooruitgangsmix.

Vóór corona was de wereld al begonnen met een energietransitie naar gas en kernenergie. Die trend zet nu gewoon door. Olieprijzen zijn nu laag, maar met het weer aantrekken van de wereldeconomie, zullen ze wel weer stijgen. Vergeet ook niet dat van olie alle soorten plastics worden gemaakt, van de toetsenborden van onze computers tot ziekenhuisapparatuur.

Toch zal de Klimaatkerk niet opgeven. Het kabinet trekt 5 miljard euro uit voor de door de Klimaatkerk afgedwongen stikstof- en PFAS-vereffening, terwijl er al een tekort van 92 miljard euro is. De Klimaatkerk heeft velen in de greep en zal de sluw opgebouwde machtspositie niet zonder strijd opgeven.

### Vliegen en plexiglas-economie

We zullen wel weer gaan vliegen na de corona-pandemie. Maar het wordt anders dan vroeger. Temperatuurchecks voor het boarden worden normaal, mondkapjes worden verplicht en er komt meer ruimte in de toestellen, die minder passagiers gaan vervoeren. Tickets worden daardoor minstens 30% duurder en massatoerisme is voorlopig voorbij. We gaan dichter bij huis op vakantie. Zodra er een coronavaccin is, kan reizen wel weer langzaam hervat worden. Terrassen kunnen open, mits er plexiglas afscheidingen komen. En zodra het vaccin er is, denk ik dat veel weer kan. We krijgen geen 1,5 meter economie maar een plexiglas-economie.

### China versus het Westen: de machtsstrijd is al beslist

Intussen is de machtsstrijd tussen Azië en het Westen al beslist. Al decennia verplaatst het economisch zwaartepunt zich in de wereld van West naar Oost. Die beweging zet door. China zal wel gaan veranderen. De Rode Dynastie beseft nu dat een moderne supermacht niet kan zonder meer

## Post-corona wereld wordt niet radicaal anders maar Aziatisering zet rap door

individuele vrijheden. Zo ontstaat vervolgens de Taiwanisering van China. Intussen is het onbehagen in de wereld over de snel vergrijzende Chinese olifant gegroeid en kan India met zijn demografisch dividend van een veel jongere bevolking oprukken. Maar de tijd van Westerse suprematie is voorbij. De Aziatisering van de wereld zal rap gaan de komende decennia.

## Tijden veranderen en wij veranderen met de tijd

De mens is flexibel en dat blijkt ook nu weer. We passen ons aan de veranderende tijd aan. Virologen waarschuwen dat er meer virussen op ons af komen. De 21<sup>e</sup> eeuw is pas 20 jaar jong, we hebben SARS, MERS en ebola al achter de rug en nu zitten we middenin de corona-pandemie. Wereldwijd verenigen bacteriën en virussen zich tegen de mens. We zullen de wereld dus zo moeten gaan inrichten dat we van tijd tot tijd met *lockdowns* kunnen leven. We zullen productielijnen moeten gaan verkorten, voedselzekerheid waarborgen, in tijden van nood snel voor mondkapjes e.d. kunnen zorgen. En we moeten het leuk houden. Anders verkilt de wereld door *social distancing*. Vrolijke design mondkapjes komen op. Monopoly, Hollywood en Bollywood ontstonden in de crisisjaren '30. Ook nu is er markt voor entertainment, afleiding, ontspanning en lol.

We gaan terug naar de menselijke maat en omarmen de natuur. Maar de natuur is wreed voor ouderen. Oude en zieke dieren worden darwinistisch afgedankt. Ik hoop dat we dat niet overnemen. Het virus komt uit de natuur, de beschermde vleermuis is een vliegende virusbom en ook deel van de natuur. Niet fijn. Maar een mierennest of bijenkorf vormt een mooi ecosysteem. Op termijn zal de mensheid naar dat voorbeeld deze natuurlijke ecosystemen gaan reproduceren. De toekomst is al onder ons.